

politika u uvjetima udruženog rada«, Muzafer Hadžagić »Kultura u udruženom radu«, Davor Šošić »Sredstva masovnog informiranja i udruženi rad«, Predrag Matvejević »Marksizam, estetika, kritika«, Vlado Mađarević »Sloboda stvaranja i društvena svijest«, Stjepan Halađin »Marksističko obrazovanje i naš odgojno-obrazovni sistem«, Antun Petak »Društvena svijest i marksističko obrazovanje«, te diskusije Predraga Vranicog i Vanje Sutlića. Jedino diskusija Stipe Šuvara nije, iz nepoznatih razloga, objavljena u ovom zborniku.

Nije lako dati neku jedinstvenu i temeljitiju ocjenu o ukupnom domašaju ovog zbornika. Nećemo pogriješiti ako kažemo da je osnovna njegova vrijednost što u sebi nosi ideju-vodilju za strateško osvjetljavanje kako teorijsko-idejnih tako isto i akciono-političkih aspekata borbe za revolucionarnu transformaciju radnika-samoupravljača i njegova sistema-samoupravnog socijalizma u *asocijaciju slobodnih proizvođača*. Otud je i njegova težnja da današnju etapu samoupravnog socijalističkog društva pokuša »smjestiti u vrijeme i prostor, da je prikaže kao sponu između prošle etape i one buduće etape« (V. Bakarić, 11) dobila pravi smisao.

Zbornikom »Od udruženog rada do asocijacije udruženih proizvođača« bit će obogaćena svaka marksistička i angažirana biblioteka.

Sava Bogdanović

SOCIOLOGIJA SELA, BR. 46/1974.

Strana 161. (tematski broj)

Centar za sociologiju sela, grada i prostora
Instituta za društvena istraživanja
Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija »Revije za sociologiju« nije u svom planu imala namjeru prikazivati domaće časopise iz jednostavnog i prihvatljivog razloga: prikazuju ih ostali časopisi. Međutim, smatra opravdanim da upozori čitatelje na jedan veoma zanimljiv i vrijedan tematski broj »Sociologije sela« posvećen problemu mješovitih gospodarstava i seljaka-radnika.

Pojava mješovitih domaćinstava i seljaka-radnika je masovna i u razvije-

nim i u nerazvijenim zemljama. U posljednjih desetak godina interes za njeno izučavanje je veoma porastao, iako je to još uvijek nedovoljno da bi se točno utvrdili njihova uloga i značenje. Posljedica nedovoljne istraženosti su brojne kontroverzne ocjene mješovitih gospodarstava i seljaka-radnika. Definicije ovih pojava su također još veoma šarolike.

I u Jugoslaviji su mješovita gospodarstva i seljaci-radnici bili okrnuti u nekim istraživanjima. S obzirom da oni čine 38% od svih individualnih poljoprivrednih gospodarstava, dosadašnja parcijalna istraživanja nisu im ni izdaleka posvetila dovoljno pažnje. Ovaj propust želi nadoknaditi Centar za sociologiju sela, grada i prostora s projektom koji je sada u toku. Kao pripremni materijal za istraživanje sakupljeni su radovi najeminentnijih evropskih i naših istraživača. Jedan dio tih radova objavljen je u ovom broju »Sociologije sela«.

Prvi prilog u časopisu je članak u svijetu priznatog stručnjaka za pitanja mješovitih gospodarstava prof. Krašovca koji govori o problemima njihovog istraživanja. Talijanski autor prof. C. Barberis obrađuje porijeklo, definicije i rasprostranjenost ovog oblika poljoprivrede. U slijedećem tekstu V. Cvjetičanin daje kritički osvrt na poslijeratne radove naših autora o mješovitim gospodarstvima i seljacima-radnicima. Dr J. Sparavalo piše o mješovitoj poljoprivredi u Bosni i Hercegovini. M. Štambuk analizira neka obilježja mješovitih gospodarstava na osnovu podataka naše službene statistike. Prof. D. Galaj o stvarnosti i perspektivama djelomičnih poljoprivrednika u Poljskoj. Zatim slijedi prijevod studije koju je za FAO izradila grupa eksperata na osnovi nekoliko nacionalnih izvještaja, Mr R. First-Dilić i dr V. Puljiz donose izvještaje o istraživanjima mješovitih gospodarstava i seljaka-radnika u SAD i Velikoj Britaniji, odnosno u Francuskoj. A. A. Diaz piše o problemu seljaka-radnika i mješovitih gospodarstava u Meksiku.

Na kraju se nalazi odabrana bibliografija naših i stranih autora o ovim problemima.

(Napomena: tematski brojevi »Sociologije sela« imaju poseban ovtak.)

M. Š.